C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1r-629/24 Judecătoria Orhei, sediul Central

Judecător Mihail Proca

D E C I Z I E
În numele Legii

05 februarie 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni, Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul avocatului Ion Goncear în interesele inculpatului Balan Vladimir ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 septembrie 2024, pe cauza penală de învinuire a lui:

Balan Vladimir *****, a.n. *****, *****, originar din satul *****, raionul ***** și domiciliat în satul *****, raionul *****, cetățean al Republicii Moldova, moldovean, studii medii incomplete, celibatar, nu are persoane la întreținere, supus militar, neangajat în câmpul muncii, fără antecedente penale;

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal RM;

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond: 16.07.2024-16.09.2024;
Instanța de recurs:29.01.2025- 05.02.2025.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 septembrie 2024, Balan Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal RM, cu stabilirea pedepsei prin aplicarea prevederilor art. 80/1

Cod penal RM sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) luni care, potrivit art. 72 alin.(2) din Codul penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip deschis.

Punerea în executare a pedepsei cu închisoarea din momentul devenirii definitive a sentinței, s-a calculat termenului de pedeapsă din momentul reținerii de facto a inculpatului Balan Vladimir.

Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat că ***Balan Vladimir,*** neavând permis de conducere, la 28.06.2024, intenționat a condus motocicleta de model „*****”, cu numere de înmatriculare *****, pe strada satului Mârzaci, raionul Orhei, aproximativ până la ora 15:45, când a fost stopat de către colaboratorii de poliție şi fiind supus verificării, s-a stabilit că la el sunt prezente simptome evidente de folosire a băuturilor alcoolice, fapt confirmat prin rezultatele testării alcoolscopice care denotă concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat ca fiind de 0,58 mg/l, ceea ce constituie conform prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 296 din 16.04.2009 și art. 134^{12} alin. (3) Cod penal, stare de ebrietate produsă de alcool cu grad avansat.

În ședința de judecată, inculpatul Balan Vladimir a declarat că îi sunt cunoscute probele administrate în cadrul urmăririi penale, recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunea care îi este imputată şi nu dorește administrarea altor probe. În acest sens, în conformitate cu art.364/1 din Codul de procedură penală, a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale.

Prin încheierea protocolară, instanța de judecată a admis cererea inculpatului, dat fiind că din probele administrate la faza urmăririi penale și studiate în ședință rezultă, că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana acestuia, care permit stabilirea pedepsei.

Sentința a fost pronunțată în procedura prevăzută de art. 364/1 CPP RM.

Împotriva sentinței instanței de fond, în termen, a declarat recurs avocatul Ion Goncear în interesele inculpatului Balan Vladimir care solicită casarea parțială a sentinței instanței de fond în latura stabilirii pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi decizii, cu pronunţarea unei noi decizii potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, cu stabilirea inculpatului Balan Vladimir pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În susținerea cerințelor recursului, invocă următoarele argumente:

-în cadrul ședinței de judecată s-a constatat prezența mai multor circumstanțe atenuante conform art. 76 CP al RM cum ar fi: - Recunoaşterea vinovăției și căinţa sinceră din clipa cînd a fost depistat; - La locul de trai se caracterizează pozitiv; - Anterior nu a fost condamnat la nici o categorie de infracțiuni, la evidența medicului narcolog şi psihiatru nu se află. Lipsa prejudiciului material şi moral. Contribuirea activă la descoperirea infracţiunei, nefiind dat în căutare sau aplicată

măsură preventivă; - Supus militar în termen batalionul poliției militare cu gradul soldat clasa a 2, avînd mențiuni de un soldat responsabil, sîrguincios; - Intenționează să întemeieze o familie; - Este singurul copil la părinți tatăl fiind decedat și la moment locuieşte cu mama;

-conform art.79 din CP al RM săvîrşirea infracţiunii de către persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională, inculpatul Balan Vladimir în momentul comiterei infracțiunei avea vîrsta de 19 ani;

-instanța de fond, la individualizarea pedepsei nu a ținut cont de prevederile acestui articol. În cadrul susținerelor verbale acuzatorul de stat a solicitat săi fie aplicată pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității. Fiind întrebat inculpatul dacă este deacord cu această pedeapsă în cazul în care va fi considerat vinovat de comiterea infracțiunii de care este învinuit a dat acordul că o va presta fără eschivare;

-în aceste circumstanțe, consideră că atingerea scopului pedepsei penale putea a fi atins şi fără aplicarea pedepsei sub formă de închisoare aplicată de către instanța de fond neîntemeiat;

-ori, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, astfel sancțiunea aplicată nici pe departe nu-şi va atinge scopul;

-face trimitere la prevederile art. art. 7 și 75 din Codul penal al RM;

-astfel, pedeapsa aplicată are drept scop de a influența inculpatul, la caz condamnatul, de a-şi revizui atitudinea față de valorile sociale şi comportamentul față de membrii societății, or, pentru a-şi atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retribuitivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că aceasta nu trebuie privită ca prețul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă și excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, ci realizarea dreptății;

-prin urmare, pedeapsa aplicată trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii penale şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială;

-cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârşite, se stabileşte având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârşirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului;

-în accepțiunea art. 61 alin. (2) din Codul penal al RM, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea

săvârşirii de noii infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate;

-astfel, consideră că instanța de judecata la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de circumstanțele enunțate mai sus şi a aplicat neintemeiat pedeapsa sub formă de închisoare în privința inculpatului.

Potrivit art. 447 al.(1) și (2) Cod de Procedură Penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

Procedura înștiințării legale a participanților la proces în temeiul art. 447 al. (1) art. 447 al. (2) CPP RM a fost executată, cu explicarea participanților dreptului de a depune referință pe marginea recursului declarat, însă pînă la data examinării recursului avocatului Ion Goncear în interesele inculpatului Balan Vladimir, referințe de către participanții la proces nu au fost depuse.

Verificând argumentele invocate în recursul declarat, prin prisma probelor administrate, legalitatea şi temeinicia sentinţei atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat de avocatul Ion Goncear în interesele inculpatului Balan Vladimir urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței, în latura pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reieșind din următoarele considerente.

Soluţia instanţei de recurs se bazează pe prevederile art. 449 al. (1) pct. 2) lit. b) CPP, potrivit cărora instanţa de recurs, *judecînd recursul, admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului.*

Judecînd cauza penală, instanţa de fond a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăţia inculpatului Balan Vladimir şi a făcut o încadrare juridică justă a acţiunilor acesteia în baza art. 264/1 alin. (4) Cod penal RM.

Instanţa de fond a făcut o analiză amplă ale probelor cercetate, iar concluziile făcute de instanţa de fond privind vinovăţia inculpatului în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal RM, reţinută în sarcina lui Balan Vladimir, rezultă pe deplin din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele.

La părerea Colegiului penal, probele administrate pe cauză corespund cerinţelor stipulate de art. 101 CPP, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza sentinţei de condamnare, fiind în coroborare între ele şi

demonstrînd pe deplin vinovăţia lui Balan Vladimir în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Colegiul penal reţine, că materialele cauzei penale denotă faptul, că inculpatul printr-un înscris autentic a solicitat judecarea cauzei conform procedurii simplificate prevăzute de art.364/1 al.(1) CPP RM, declarînd că recunoaşte fapta de care este învinuit şi este deacord ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale.

Instanţa de fond, prin încheiere, a dispus judecarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art.364/1 CPP.

Referitor la pedeapsă care de fapt și este latura contestată de către avocat în recursul declarat, Colegiul penal apreciiază că există temei pentru casarea sentinţei în această latură, dar din alte motive decît ele invocate, deoarece la soluţionarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficienţă dispoziţiilor art. art. 61, 75 Cod Penal privitor la scopul pedepsei penale şi criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Conform art. 61 al. (1) și (2) Cod penal RM *pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane.*

Conform art. 75 Cod penal RM, *persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului Cod în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a prezentului Cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei instanţa de judecată are obligaţia să ţină cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influienţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului.*

Or, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Colegiul penal reține că prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 septembrie 2024, Balan Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal RM, cu stabilirea pedepsei prin aplicarea prevederilor art. 80/1 Cod penal RM sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) luni, care, potrivit art. 72 alin. (2) din Codul penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip deschis.

Instanța de fond a indicat că la stabilirea categoriei şi mărimii pedepsei, instanţa de judecată ia în consideraţie că inculpatul Balan Vladimir a fost recunoscut vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art. 264/1 al. (4) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an.

În conformitate cu prevederile art. 80/1 alin.(1) din Codul penal, în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare.

În condițiile art. 80/1 alin.(1) din Codul penal, se stabilește noua limită minimă şi maximă de pedeapsă, stabilită la art. 264/1 alin.(4) din Codul penal, prin reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă minime şi maxime, adică, muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 ore limita minimă și limita maximă de 180 ore, sau închisoare de la 3 luni până la 9 luni.

Conform art. 16 alin. (2) din Codul penal, infracțiunea comisă de inculpat, se clasifică ca infracțiune ușoară.

Potrivit prevederilor art. 76 din Codul penal, instanța a reținut în calitate de circumstanțe atenuante în privința inculpatului Balan Vladimir, căința sinceră, iar circumstanțe care agravează răspunderea inculpatului Balan Vladimir, conform art. 77 din Codul penal, nu s-au constatat.

Instanța de judecată, însă, a considerat inoportun de a stabili față de acesta pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, or, prin aplicarea unei asemenea pedepse, acestea ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Instanța a mai remarcat că această categorie de infracțiuni se caracterizează printr-un grad sporit de pericol, deoarece conducerea în stare de ebrietate a autovehiculelor este una din principalele cauze care pot genera accidente rutiere soldate cu urmări grave, iar în ciuda eforturilor întreprinse de autoritățile statului, acest flagel continuă să fie unul frecvent întâlnit.

De aceea, în opinia instanței de judecată, reeducarea lui Balan Vladimir poate avea loc doar în condițiile aplicării pedepsei cu închisoarea, considerând că doar prin aplicarea acestei pedepsei, se va atinge scopul pedepsei penale și ar putea determina inculpatul să conștientizeze fapta comisă și în general necesitatea respectării ordinii de drept.

Colegiul penal notează că deși instanța de fond indică că Balan Vladimir este născut la *****, în motivarea soluției adoptate nu a constatat faptul, că la data comiterii infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal RM, Balan Vladimir avea vîrsta de 19 ani, în privința lui fiind incidente prevederile art. 79 alin. (1) și art. 70 alin. (3/1) Cod penal RM.

Astfel, în motivarea soluției adoptate, prima instanță nu a ținut cont de faptul că săvîrşirea infracţiunii de către persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanţa de judecată drept circumstanţă excepţională și nu a acordat în speță eficiență prevederilor art. 79 Cod penal RM.

Astfel, potrivit art. 79 alin. (1) Cod penal RM, ținînd cont de circumstanţele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrşirea infracţiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracţiunii, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei infracţiuni săvîrşite în grup la descoperirea acesteia, instanţa de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracţiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvîrşit infracţiunea se consideră circumstanţă excepţională. *Săvîrşirea infracţiunii de către persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanţa de judecată drept circumstanţă excepţională.*

Conform art. 70, alin. (3/1) Cod penal RM, *la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani, care au săvîrşit infracţiune la vîrsta de la 18 pînă la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanţa, ţinînd cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracţiunea săvîrşită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanţa de judecată.*

Colegiul penal menţionează că instanţa de fond nu a ţinut pe deplin cont şi nu s-a expus argumentat asupra regulilor de individualizare a pedepsei prin prisma prevederilor 79 alin. (1) și art. 70 alin. (3/1) Cod penal RM, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Balan Vladimir care a săvîrșit infracțiunea în la vîrsta de 19

ani, pe cauză fiind prezentă circumstanța excepțională prevăzută la art. 79 alin. (1) Cod penal RM.

La stabilirea pedepsei, Colegiul penal va ţine cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art. 61 al. (2) Cod penal RM, precum şi de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art. 75 Cod penal care prevăd scopul pedepsei penale de restabilire a echităţii sociale, de corijare a celui condamnat, de prevenirea săvîrşirii de el a noi infracţiuni, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă faptei comise care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale şi va atinge scopul de corectare şi reeducare a inculpatului.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, Colegiul consideră necesar în această latură de a casa sentinţa parţial în latura pedepsei penale, cu pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin aplicarea în privința inculpatului Balan Vladimir a pedepsei sub formă de 160 (una sută șaizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității, ținând cont de prevederile art. 364/1 CPP RM, art. 70 alin. (3/1), art. 79 alin. (1), art. 80/1 Cod penal RM.

Colegiul penal consideră că pedeapsa stabilită în privința inculpatului va asigura scopurile pedepsei penale, pedeapsă pe care instanţa de recurs o consideră echitabilă faptei infracţionale săvîrşite şi fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare a vinovatului.

În aspectul celor menţionate mai sus, Colegiul penal conchide că recursul declarat de avocatului Ion Goncear în interesele inculpatului Balan Vladimir *****urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței în latura pedepsei penale, cu pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat.

Conducîndu-se de art. art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de Procedură Penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,

D E C I D E:

Recursul avocatului Ion Goncear în interesele inculpatului Balan Vladimir ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 septembrie 2024, pe cauza penală de învinuire a lui **Balan Vladimir** ***** în baza art. 264/1 alin. (4) Cod penal RM, se admite, sentinţă care se casează parţial în latura pedepsei penale, cu adoptarea unei noi hotărîri, după cum urmează:

Balan Vladimir ***** se consideră condamnat în baza art. 264/1 al. (4) Cod penal RM, cu aplicarea prevederilor art. 70 al. (3/1), art. 79 alin. (1) și art. 80/1 Cod penal, la pedeapsa sub formă de 160 (una sută șaizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În rest, dispoziţiile sentinţei instanței de fond se menţin.

Decizia este irevocabilă şi susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul pronunţării ei.

Preşedinte de şedinţă, judecător Ion Talpa

Judecătorii Ecaterina Arseni

Oxana Mironov